

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE; oponent práce: PhDr. Jan Šmíd, Ph.D.

Obor studia: Vychovatelství; Typ studia: Kombinované studium

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Hanuš; rok odevzdání: červen 2014

Název bakalářské práce:

Fenomén školní uniformy

Martina Khyrová se ve své bakalářské práci zabývá problémem školní uniformy jako fenoménem z oblasti sociokulturní, společenské a v neposlední řadě psychologické. Poměrně pečlivě a přehledně zpracovaný text dává tušit zaujetí tématem a přináší mnohé poznatky, které objasňují nejen zaujetí právě tímto fenoménem, ale i pohnutky napříč historickými epochami, které vedly k uniformitě a „uniformování“ lidského společenství. Nedostatek práce shledávám v absenci právě výše zmíněných psychologických kontextů odívání a šacení, které jsou podstatnou složkou pro chápání poměrně složitého systému znaků, které odívání prezentuje a signifikantně používá jako svůj specifický jazyk.

Práce představuje téma fenoménu školních uniforem. Seznamuje nás s uniformitou v oblékání, se stručnou historií vzniku uniforem a následně s historií zavádění uniforem na školách a jak zadání požaduje, speciálně na školách českých. Práce mapuje též problematiku oblékání školní uniforem v některých státech, kde mají tyto specifické uniformy dlouholetou tradici a seznamuje nás se školami v České republice, kde je tento trend na začátku, ale pozvolna se rozšiřuje. Cílem práce je zmapovat, kde se u nás školní uniformy nosí, co vše obnáší zavedení uniforem na českých školách a jaké výhody a nevýhody vyplývají ze školní uniformové kázně. Formou výzkumného šetření pomocí dotazníku bylo studentkou zjišťováno, co si širší veřejnost o uniformové kázni na českých školách myslí a jak na ně samotné uniformy ve školách působí. Celou část o sondování „uniformizace“ na českých školách i rešerše dotazníků a jejich závěry hodnotím velmi kladně, tyto dotazníky v jisté míře vypovídají o problematice vnímání uniformy jako sice poměrně nového, leč již stále intenzivněji zaváděného principu odívání, souvisejícího nejen s problémem kázně a řádu. Výtvarně didaktická část práce je zaměřena na představení návrhů výtvarných úkolů, které jsou s tématem uniformity spojené. Navržená zadání byla pečlivě realizována v reálné výuce. Následuje prezentace zrealizování těchto návrhů. V autorské části práce jsou předloženy – jak ukládá zadání práce - vlastní kresebné návrhy školní uniformy. Návrhy byly následně předány zkušenému kreslíři, který je oživil pomocí figurální kresby.

Celkové pozitivní vyznění práce s řadou obrazových ukázek vztahujících se k tématu i koncepční řešení práce bohužel devaluje skutečnost, že v rámci didaktické části studentka opomíjí oborové kontexty výtvarné výchovy a spokojuje se pouze s jakýmsi „zaběhnutými“ stereotypy v chápání výtvarné edukace. Ovšem závěry, ke kterým dochází vlastně intuitivně, nejsou zcela špatné, ba naopak, přestože se zde projevuje jistá nekompetentnost v přístupu zkoumání a aplikaci výtvarné didaktiky. Použitá literatura obsahuje tituly převážně z oblasti odívání a etikety, přičemž zcela chybí kvalitní materiály z oblasti oborové didaktiky, tedy didaktiky a teorie i praxe výtvarné edukace, např. odborné tituly od Věry Roeselové, Karly Cikánové, Heleny Hazukové, atd.

Na závěr, při přes výše zmíněné nedostatky konstatuji, že velmi oceňuji snahu autorky zpracovat téma, které je samo o sobě náročné. Částečně, tedy z velké části, se to kolegyni Khyrové podařilo a přinesla v řadě momentů zajímavou sondu do jí zvolené problematiky, kde znovu zdůrazňuji kvalitně uchopenou i poctivě vyhodnocenou terénní dotazníkovou sondu. Formální i obsahová část práce jsou na dobré úrovni, stylisticky je text zvládnut kvalitně.

Bakalářská práce Martiny Khyrové splňuje veškeré požadavky kladené na tento typ závěrečné práce a proto ji doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě – okruhy k diskuzi:

- 1) Z Vámi v práci představených principů uniforem na českých školách vyberte prosím ten, který je Vám nejbližší z hlediska estetické – formální - čistoty zpracování a uveďte důvody, které Vás k tomu vedou.
- 2) Objasněte, prosím, komisi, jaké psychologické a psychohygienické kategorie a důvody jsou podstatou používání a trendu prosazování principu uniformy na školách.

PhDr. Jan Šmíd, Ph.D.

Oponent bakalářské práce

Ve Staré Boleslavi dne 15. 8. 2014

